

Ni finançament ni veritable autonomia

Les darreres afirmacions de Rodríguez Zapatero fan pensar que Catalunya millorarà molt poc el finançament autonòmic i que, pel camí, perdrà un llençol més: la llibertat pressupostària de la despesa.

No cal entretenir-se gaire a comentar l'actitud del PSC davant el debat dels pressupostos: és la mateixa que, ja fa molts anys, els va portar a donar suport a la LOAPA, i que no fa tant els va portar a presentar esmenes al projecte de nou Estatut aprovat pel Parlament de Catalunya i seure a l'altre cantó de la taula.

Els pressupostos generals de l'Estat s'aprovaran, doncs, sense contenir previsions sobre el finançament autonòmic, que un cop més queda per a més endavant.

Un cop superat aquest tràmit, el PSOE no tindrà cap obstacle polític seriós per a endarrerir l'aprovació d'un nou model de finançament a la mida de les seves necessitats.

Rodríguez Zapatero n'ha donat pistes. D'una banda, afirma que totes les comunitats autònomes hi sortiran guanyant. Això és literalment impossible, llevat que en el cas de Catalunya es tracti d'una millora purament simbòlica. La raó és elemental: si el model actual pivota sobre el dèficit fiscal de Catalunya, per poc que es redueixi aquest, hi ha d'haver qui hi surti perdent: totes aquelles comunitats autònomes que ara tenen un finançament molt per sobre del que els pertocaria d'acord amb la seva contribució a la caixa comuna.

Essent greu això, hi ha un altre component que ho fa encara més perillós. Rodríguez Zapatero diu que les millores s'aplicaran a l'ensenyament i a la sanitat. Malament! No és pas que aquests dos sectors no tinguin necessitats; en tenen i moltes. De fet, les 'necessitats', en aquest i en d'altres camps, són, per definició, infinites.

El que es veu a venir és una limitació dràstica del propi concepte d'autonomia, reconduïda cap un plantejament de simple descentralització administrativa: ens donen els diners (és a dir, ens retornen una part dels nostres propis diners) i ens diuen en què els hem de gastar. Ja podem tancar el Parlament de Catalunya i deixar de fer pressupost propi!

Com que amb el tema de la sanitat i de l'ensenyament es pot fer molta demagògia, cal assenyalar que les necessitats van més enllà: tota mena d'infraestructures, per exemple.

L'autonomia política consisteix justament a decidir si és més important o més urgent invertir en policia, en administració de la justícia o en presons. I qui diu això, diu si és millor invertir en infraestructures viàries, o en sanitat, o en ensenyament, o, més exactament, en quina proporció en cada cosa. En definitiva, autonomia vol dir tenir la capacitat de poder plantejar un debat democràtic sense interferències exteriors i decidir com s'apliquen uns recursos que per definició són limitats a unes necessitats que, també per definició, no s'acaben mai.